

Exodus 1,1-21 Salv 14.2.21 (Dětské)

Toto jsou jména synů Izraelových, kteří přišli do Egypta s Jákobem; každý přišel se svou rodinou: Rúben, Šimeón, Lévi a Juda, Isachar, Zabulón a Benjamín, Dan a Neftalí, Gád a Ašer. Všechny, kdo vzešli z Jákobových beder, bylo sedmdesát. Josef už byl v Egyptě. Potom zemřel Josef a všichni jeho bratři i celé to pokolení. Ale Izraelci se rozmnožili, až se to jim hemžilo, převelice se rozmnožili a byli velice zdatní; byla jich plná země. V Egyptě však nastoupil nový král, který o Josefovi nevěděl. Ten řekl svému lidu: „Hle, izraelský lid je početnější a zdatnější než my. Musíme s ním nakládat moudře, aby se nerozmnožil. Kdyby došlo k válce, jistě by se připojil k těm, kdo nás nenávidí, bojoval by proti nám a odtáhl by ze země.“ Ustanovili tedy nad ním dráby, aby jej ujařmovali robotou. Musel stavět faraónovi města pro sklady, Pitom a Raamses. Avšak jakkoli jej ujařmovali, množil se a rozmáhal dále, takže měli z Izraelců hrůzu. Proto začali Egypťané Izraelce surově zotročovat. Ztrpčovali jim život tvrdou otročinou při výrobě cihel a všelijakou prací na poli. Všechnu otročinu, kterou na ně uvalili, jim ještě ztěžovali surovostí. Egypťský král poručil hebrejským porodním bábám, z nichž jedna se jmenovala Šifra a druhá Púa:

„Když budete pomáhat Hebrejkám při porodu a při slehnutí zjistíte, že to je syn, usmrťte jej; bude-li to dcera, aťsi je naživu.“ Avšak porodní báby se bály Boha a rozkazem egypťského krále se neřídily. Nechávaly hochy naživu. Egypťský král si porodní báby předvolal a řekl jim: „Co to děláte, že necháváte hochy naživu?“ Porodní báby faraónovi odvětily: „Hebrejky nejsou jako ženy egypťské; jsou plné života. Porodí dříve, než k nim porodní bába přijde.“ Bůh pak těm porodním bábám prokazoval dobrodiní a lid se množil a byl velmi zdatný. Protože se porodní báby bály Boha, požehnal jejich domům.

– představení sochy faraona

Koukejte, koho to tady dnes máme: Vypadá, že to tady celé zastíní, ani na faráře snad nebude vidět... Co myslíte, že je to za krále?

Má raději děti, nebo vojáky? Pozval někdy ke svému stolu lidi chudé a hladové, anebo hoduje jen s bohatými? Záleželo mu na spravedlnosti pro každého, anebo spíš na tom, aby si udržel hlavně svou moc a vládu? Chce poslouchat Pána Boha, anebo by se nejraději nechal uctívat jak pánbůh sám? (*Děti vybíraly jednu z možností*). A kvůli takovýmhle vladařům a jejich nápadům máme v bibli vyprávění o nebeském trůnu.

1. čtení - Zj 4,1-6.9-11

Potom jsem měl vidění: Hle, dveře do nebe otevřené, a ten hlas ... nyní řekl: „Pojď sem, a ukážu ti, co se má stát potom.“ Ihned jsem se ocitl ve vytržení ducha: A hle, trůn v nebi a na tom trůnu někdo, kdo byl na pohled jako jaspis a karneol; a kolem trůnu duha jako smaragdová. Okolo toho trůnu čtyřadvacet jiných trůnů a na nich sedělo čtyřadvacet starců, oděných bělostným rouchem, na hlavách koruny ze zlata. Od trůnu šlehal blesky a dunělo hromobití; před trůnem hořelo sedm světél – to je sedmero duchů Božích; a před trůnem moře jiskřící jako křišťál a uprostřed kolem trůnu čtyři živé bytosti plné očí zepředu i zezadu ... A kdykoli ty bytosti vzdají čest, slávu a díky tomu, který sedí na trůnu a je živ na věky věků, padá těch čtyřadvacet starců na kolena před tím, který sedí na trůnu, a klanějí se tomu, který je živ na věky věků; pak položí své koruny před trůnem se slovy: „Jsi hoden, Pane a Bože náš, přijmout slávu, čest i moc, neboť ty jsi stvořil všechno a tvou vůlí všechno povstalo a jest.“

Píseň v nebi je trůn (Svítá 360): V nebi je trůn, v nebi je trůn, v nebi je trůn, pravdy hlavní sídlo. V nebi je trůn, v nebi je trůn, všem vladařům připomíněj.

Pro děti: Příběh o faraonovi a bábách (podle Ex 1,1-21)

Boží lid Izrael zůstal po smrti praotce Jákoba v zemi egypťské. Páslí tam svá stáda, protože jako lid Abrahamův, Izákův a Jákobův byli pastýři. Egypťané na ně koukali skrz prsty, říkali o nich: „Hele, to jsou ti divní Hebrejové,“ a mysleli tím, jsou to přivandrovalci, cizinci, žijí jinak. A docela se jich štítily. Ale Hospodin svému lidu, co mu říkali Hebrejové, žehnal. A tak se jim rodilo čím dál víc dětí – a vypadalo to, že jich za chvíli bude jako hvězd na nebi nebo písku v moři, jak to kdysi Pán Bůh Abrahamovi slíbil. Jenže pak nastoupil nový faraó. Přesně takový, jak jsme o něm na úvod mluvili. Raději než děti měl vojáky. Záleželo mu hlavně na tom, aby si udržel svou moc. A moc rád si myslel, že je vlastně tak trochu bůh. A tomu se ti Hebrejové a jejich toulání po egypťských pastvinách ani trochu nezamlouvalo. A už vůbec se mu nelíbilo, kolik mají dětí. Že to je dar Pána Boha, to mu vůbec nedošlo. (Vždyť za boha považoval sám sebe). Nejdřív Hebreje zotročil. Museli začít stavět egypťská města. A říkal si přitom: Když budou dřít do úpadu, žádné děti se rodit nebudou... Ale děti se rodily dál.

A tak si zavolal porodní báby (ty tehdy pomáhaly maminkám u porodu) a poručil jim: Když půjdete pomáhat s porodem u Hebrejů, a uvidíte, že se rodí kluk, tak zařídíte, aby to nepřežil. Z takového kluka by totiž mohl jednou vyrůst bojovník, který se přidá k našim nepřátelům.

Byl to strašný rozkaz. Mohly ale porodní báby faraonovi něco namítat? Ani náhodou. Toho nešlo neposlechnout. A přesto ho neposlechly. Víte proč? Slyšely vyprávět o Hospodinu. O Bohu Hebrejů. O tom, jak se slitovává na bídnými, stojí na straně bezbranných proti těm, kdo mají moc, dává naději i ztraceným – a život i tam, kde to nebylo možné. A řekly si: Tento Bůh, Bůh izraelských maminek, si určitě nepřeje, abychom jejich chlapečky zabíjeli, ale abychom život hájily. *V nebi je trůn, pravdy hlavní sídlo*, a tak nemůžeme uposlechnout hrozný rozkaz tohoto faraona. Vladaře, který chce vládnout nad životem a smrtí. *Král velí, aby báby syny Hebrejek zabily, Bůh babám velí, by život hájily*, budem o tom za chvíli zpívat. A tak, když přišly k porodu hebrejské maminky a viděly, že se rodí kluk, nechaly ho naživu.

Králi se to samozřejmě po čase doneslo. Zavolal si ty dvě a přísně je pokáral: Jaktože jste neposlechly můj královský rozkaz? Jaktože necháváte hebrejské chlapečky při porodu žít?

Co mu ty dvě porodní báby teď řeknou? Dostanou strach? Začnou se omlouvat? Slíbí, že příště budou už krále poslouchat? Vždyť nemají královu moc, nemají zbraně na obranu... Ale mají víru, která poslouchá víc Boha, než nelidské lidské rozkazy. A tahle víra jim napověděla, co tomu vládci celého Egypta odpovědět, i když jsou samy bezmocné: „Pane králi, izraelské maminky jsou mnohem životaschopnější než naše egypťské. Porod proběhne pokaždé tak rychle, že dítě schovají dřív, než k nim dorazíme.“ Takhle dvě bezmocné ženy oblaflý krále celého Egypta.

Proto nám zachovali v bibli i jejich jména: Šifra a Púa, tedy KRÁSKA a ZÁŘIVÁ. A já myslím, že když Hospodin sledoval, jak krále oblaflý, docela se usmíval. Poslušnost těch dvou

žen a jejich služba životu byla v jeho očích krásná, ba přímo zářivá. Pro Pána Boha – i pro nás.

A teď o tom uslyšíme písničku, ke které se můžete přidat.

Píseň Sv 47 Báby 1-4

kázání pro dospělé

Je lepší, jak ta bába se Boha bát, než se bát lidí – a slepě poslouchat, trefil to kdysi přesně Sváta Karásek ve své písničce. Kdo – či co je ale dnes farao, který žádá naši – pokud možno slepou – poslušnost?

Napadnou nás zdejší vládcové... ale ještě horší je farao, kterého si nosíme každý v sobě, a to je strach. Sobecký strach, který diktuje, starej se jen o sebe, hled' si jen svých zájmů, a na nějaké milosrdenství, či nějaké slabé, ohrožené, bezbranné se vykašlí. Bída našich současných v moci postavených spočívá v tom, že svým zmateným sobeckým přístupem k správě věcí veřejných čím dál víc zesilují ve zdejším občanstvu nejen obecnou naštvanost (hodně slušně vyjádřeno), ale ruku v ruce s tím podporují i tenhle strach. Dodávají mu municí, akcelerují jeho účinnost. Mnohým to připadá jako jediné možné východisko, poslechnout bez výhrad, co diktuje sobecký strach o sebe.

Když jsme dnes s dětmi poslouchali příběh o porodních bábách egyptských, tak jako nabídku která vysvobozuje od strachu. Ten příběh je samozřejmě značně škodolibý, pokud jde o faraona. Jako by se mu poškleboval sám Hospodin. Však ten král egyptský není taky bližní, ale ztělesnění pohanské znelidšťující, a vposledu smrtící moci. Moci, která usiluje svou zstrašující vahou znehybnit všechno lidské a vposledu život sám. Tuto nezpochybnitelnost a vážnost faraonského trůnu zpochybnily a zesměšnily ty dvě porodní asistentky – a podle přesvědčení biblického vypravěče právě tudy proudí do světa nelidskosti a zpučné moci hospodinovská svoboda. A my jsme dnes dostali nejen příležitost se té svobody nadechnout, ale též si všimnout kam, k čemu míří, jaké jsou její plody.

Ty dvě, na první pohled bezbranné porodní asistentky se nechaly Bohem Izraele osvobodit k tomu, aby zaštitily ty nejpotřebnější. Nejbezbrannější, nejohroženější. Na jejich stranu se *Krásná a Zářivá* postavily, pro ně nasadily kůži krk, navzdor vládci, který si hraje na boha a svým vladařstvím rozsévá smrt. „Bály se Boha jen,“ zdůrazní vypravěč, a nám může být jasné: bázeň před Hospodinem je cosi úžasného a nádherného, neboť respekt k Dárci života chrání život, a najde i v temné a beznadějně situaci řešení na ochranu slabých a bezmocných. Vypravěč přitom jednoznačně netvrdí, že ty dvě patřily k Božímu lidu.

Klidně to můžeme vyložit i tak, že jde o Egyptanky, pohanky. Ale životodárná bázeň Boží je postoj, který zrovna tak mohou zaujmout i ony.

Ten příběh nám otevřel letošní cestu k velikonočům. Za týden bude 1. postní a my budeme spolu se zotročeným Izraelem putovat k svátku darovaného vysvobození. Z otroctví, a ze smrti. Nitka příběhu Boha a jeho lidu přitom teď visí na vlásku. Sobecký strach, ubíjející svobodu, důstojnost lidství i život sám, jemuž se v bibli říká pohanství, bude chtít Hospodina vytlačit z viditelného obzoru lidských životů.

Ale vždycky, když na nás takovéhle situace dolehnou – když poměry rozpoutá soběstřednými potentáty anebo

naší vlastní úzkostí a strachem si budou chtít osedlat naše žití (a naše vztahy k bezbranným a nezaštitěným), vzpomeňme na ty dvě, co stojí jak uvozovky na počátku příběhu velikonoční spásy. Na *báby, co bály se Boha jen – tvým farao, nebyly nástrojem.*

Hospodinu, Bohu Abrahamovu, Izákovu a Jákobovu a Otcí Ježíše Krista buď dík za ty dvě i za příběhy, které takovou zářivou, svobodomyšlnou a odvážnou víru vzbuzují. AMEN

Pořad bohoslužeb 14.2.2021

Píseň: 196,1+4

In: Počátek moudrosti jest bázeň Hospodinova. Rozumu výborného nabývají všickni, kteříž činí ty věci. Chvála jeho zůstává navždy. AMEN (Ž 111,10)

Píseň 442

Modlitba

Shromáždili jsme se, Pane, abychom oslavili tvé Jméno. Aby nám znova zaznělo, jakou cestou se ubírá tvoje dílo. Aby nás pozvedla a napřímila tvá vysvobozující moc. Přinášíme si přitom sebou otázky: Nevitějí v našem světě spíš lidská zloba, plány násilníků, zpučnost těch, kdo mají moc? Přicházíme jako ti, kdo zapominají, jak se odvíjejí příběhy tvé věrnosti a spravedlnosti. Stojíme před tebou jako ti, kdo se často nechají ovládnout strachem a sobectvím, a od tebe pak čekají prospěch hlavně pro sebe sama. Ty však zveš, abychom od tebe očekávali slovo, které obnovuje lidské životy, dává moudrost i odvalu k rozhodnutím víry a otevírá srdce pro vnímavost k bezbranným a potřebným bližním. Buď tedy s námi, a oslov příběhem, který tuto tvou blízkost s novou naléhavostí předestře našim srdcím a celému společenství. Amen

– představení sochy faraona

1. čtení - Zj 4,1-6.9-11

Píseň V nebi je trůn Sv 360

kázání pro děti: Příběh o faraonovi a bábách

Píseň Sv 47 Báby vv 3-5

Ohlášení

Přímluvy

Náš Pane, vzbuzuješ bázeň, a tak uprostraňuješ životu. Prosíme, ať se vždy znova dokážeme otevřít příběhům o tobě jako příběhům, které učí respektovat to, oč tobě jde na této zemi: lidskou svobodu, důstojnost, naději pro ubité a bědné, o zastání se života a službu těm, nad nimiž ostatní ohruňují nos. Prosíme, skrze svou bázeň proměňuj k této své lidskosti i naše žití, společenství tohoto sboru i křesťany v této zemi. Vysvobozuj nás od strachu, který se chce starat jen o sebe, a tak vede nakonec žití do slepé uličky. Uč vstřícnosti. Prosíme za lidi staré, bezmocné, za lidi v nemocnicích, za ty, kteří o ně mají strach, i za ty, kteří o něj pečují. Dávej naději a vytrvalost, a v temnotách beznaděje a vyčerpanosti ukazuj krásu a zářivost odvážné a vytrvalé služby. Prosíme za děti. Nemohou do školy, nerozumí tomu co kolem děje a proč je život už tak dlouho vzhůru nohama. Dávej jim pokoj a vytvářej pro ně příležitosti k radosti a společenství. A prosíme za všechny, na něž se v této společnosti díváme takjako Egyptané na Hebreje: za lidi vyloučené, opovrhované, přehlížené. Za ty, o jejichž problémech nikdo nechce vědět, natož aby za ně převzal odpovědnost. Vytvářej příležitosti k tomu, aby se i všem takovým dostalo zastání a šance na důstojný život.

Poslání 1Pt 3,13-15a

Požehnání

Hospodin na nás pamatuje, on nám žehná... Žehná těm, kteří se bojí Hospodina, jak malým, tak velkým. Hospodin ať vás rozmnoží, vás i vaše syny!

Píseň 161,4

Záznam na youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=hBL0qMrHG3Y&t=2998s>